

MEMÒRIA

ASSOCIACIÓ CATALANA DE
COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

2008

SUMARI

1. Presentació
  - 1.1. Estructura
  - 1.2. Objectius

---
2. Comitès, organitzacions, subvencions i entitats col·laboradores
  - 2.1. Comitès i organitzacions
  - 2.2. Activitats generals de l'ACCC
  - 2.3. Entitats col·laboradores
  - 2.4. Subvencions i ajuts 2008

---
3. Publicacions en paper i digitals
  - 3.1. Publicacions de l'ACCC
  - 3.2. Publicacions en col·laboració amb d'altres institucions
  - 3.3. Publicació de materials de difusió

---
4. Serveis digitals de l'ACCC
  - 4.1. El web de la Ciència i del Medi Ambient
  - 4.2. Llista de distribució de l'ACCC.
  - 4.3. Directoris de comunicació ambiental, científica i salut.

---
5. Activitats 2008.
  - 5.1. Activitats Generals de l'ACCC.
  - 5.2. Activitats del grup GIA.
  - 5.3. Activitats del grup SciCom.
  - 5.4. Participacions en altres activitats.

1. PRESENTACIÓ

L'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC) té el seu origen l'any 1990, quan es constitueix com a associació sense ànim de lucre i entitat professional, a partir de la iniciativa de periodistes, comunicadors i científics interessats en la divulgació de la ciència. Des de llavors i fins al dia d'avui, s'ha consolidat com a associació que agrupa comunicadors científics, periodistes especialitzats, científics, divulgadors i editors amb interès en la comunicació social de la ciència, la tecnologia, la medicina i el medi ambient.

L'Associació s'adreça especialment a aquells professionals de l'àmbit cultural i lingüístic català, així com a les entitats, institucions i empreses que tinguin la seu a Catalunya.

L'any 2008 es va cloure amb 134 socis de l'ACCC, repartits a parts iguals entre professionals de la comunicació i professionals de la ciència.

Des de la seva fundació, han presidit l'ACCC Vladimir de Semir, Luís Ángel Fernández Hermana, Joaquim Elcacho i, actualment, Mercè Piqueras.

L'ACCC té la seu al Centre Internacional de Premsa de Barcelona (CIPB), associat al Col·legi de Periodistes de Catalunya (CPC), del qual una part significativa dels seus membres en són socis i on l'ACCC porta a terme la majoria dels seus actes.

1.1. Estructura

L'ACCC s'organitza al voltant de l'Assemblea General, òrgan sobirà que es reuneix un cop l'any i a la qual poden assistir tots els socis i sòcies amb veu i vot.

Durant l'any i mensualment, es reuneixen els membres de la **Junta directiva**, l'òrgan que gestiona l'associació. Els seus membres es renoven cada dos anys i són elegits pel vot directe dels associats. La junta està organitzada en vocalies, que atenen els diferents aspectes de la comunicació científica i les activitats de l'ACCC.

L'ACCC també compta amb dos grups de treball: el Grup d'Informadors Ambientals, GIA, i el grup de comunicadors científics, SciCom.

El Grup d'Informadors Ambientals (GIA), és un grup de treball de l'ACCC fundat el 1997 que pretén facilitar l'intercanvi d'opinions i punts de vista entre els seus membres, el conjunt de periodistes d'aquesta especialitat i els diferents col·lectius socials, experts, científics i polítics relacionats amb la gestió, l'estudi i la defensa de l'ambient.

El grup SciCom (*Science Communication Group*) és un grup de treball de l'ACCC que va sorgir al 2005 per iniciativa d'alguns associats de l'ACCC quan es va suspendre la publicació d'un suplement de ciència al diari *Avui*. És un grup que enfoca la seva activitat a donar suport als professionals de la comunicació científica i pretén manifestar als mitjans i a les administracions la importància dels continguts informatius sobre ciència.

Composició de la Junta directiva de l'any 2008.

Càrrec	Responsable
Presidència	Mercè Piqueras. Biòloga dedicada a l'edició i divulgació científiques. <i>Associate editor</i> de la revista <i>International Microbiology</i> .
Vicepresidència	Cristina Ribas. Biòloga, periodista i consultora en comunicació científica.
Secretaria	Raül Toran. Físic i redactor científic.
Tresoreria	Mercè Fernández. Periodista i responsable de Comunicació del CSIC a Catalunya, al Departament de premsa de UTT-CSIC Barcelona.
Vocalia Científica	Claudi Mans. Catedràtic d'enginyeria química de la Universitat de Barcelona i divulgador científic.
Vocalia d'Ensenyament	Jordi Mazon. Físic i divulgador en meteorologia i ciències afins. Professor d'ensenyament secundari i de la Universitat Politècnica de Catalunya.
Vocalia d'Activitats	Rosa Martínez: Biòloga i redactora científica. Departament de Comunicació de la Universitat de Barcelona
Vocalia Web	Michele Catanzaro. Físic, periodista científic <i>free-lance</i> . Treballa actualment al programa <i>Einstein a la platja</i> de BTV.
Vocalia de Medi ambient	M. Josep Picó fins al juny 2008. Actualment vacant per trasllat de M. Josep Picó.

Assessors de la Junta	Joaquim Elcacho. Expresident de l'ACCC. Periodista especialitzat en medi ambient, ciència i tecnologia. Redactor del diari <i>Avui</i> .
	Jaume Estruch. Editor científic.
Secretaria Tècnica	Fins a octubre 2008: Isabel Troytiño. Biotecnòloga i comunicadora científica.
	Des d'octubre 2008: Ferran Estebaranz. Biòleg.

1.2. Objectius.

L'Associació Catalana de Comunicació Científica té com a finalitats:

- Comunicar els temes científics, tecnològics, mèdics i ambientals d'actualitat i interès al públic en general, i promoure la presència adequada d'aquest tipus d'informacions en els mitjans de comunicació, així com estimular la formació i dedicació dels periodistes i altres comunicadors en aquest camp.
- Vetllar per la independència i l'objectivitat dels continguts informatius i per la llibertat d'expressió en el camp de la comunicació científica.

- Facilitar el diàleg, les relacions i l'accés a les fonts informatives i promoure activitats de caràcter informatiu.
- Facilitar les reunions entre els seus socis i sòcies i les persones i entitats que tinguin coneixements o materials d'interès per a l'Associació.
- Promoure la relació entre els professionals de la comunicació i els professionals de la ciència.
- Promoure l'ús del català en l'àmbit de la comunicació científica.

Com a objectius complementaris, l'Associació es proposa:

- Facilitar la formació permanent dels associats.
- Incentivar el debat i l'autocrítica entre els comunicadors de la ciència.

El Grup d'Informació Ambiental, incorpora, a més, els següents objectius específics:

- Promoure la informació especialitzada en l'àmbit del medi ambient.
- Facilitar l'intercanvi d'opinions i punts de vista entre els membres de l'equip de treball, el conjunt de periodistes d'aquesta especialitat i els diferents col·lectius socials, experts, científics i polítics relacionats amb la gestió, l'estudi i la defensa de l'ambient.
- Contribuir a la formació professional dels periodistes dedicats a la informació ambiental i dels estudiants interessats en aquesta especialització.
- Treballar per al lliure exercici professional.
- Actuar en defensa de la total transparència i accessibilitat de les fonts informatives relacionades amb l'ambient.
- Respectar i fer respectar el codi deontològic aprovat per la professió periodística a Catalunya i totes aquelles conductes ètiques que facilitin la dignificació del treball professional en l'àrea especialitzada del medi ambient.

Per altra banda, el SciCom també enfoca la seva activitat en altres objectius com:

- Promoure estudis sobre comunicació científica en general.
- Promoure activitats de formació i recerca per a la creació i seguiment d'indicadors de comunicació i difusió científica.
- Impulsar activitats de denúncia de males pràctiques, i promoció de les bones, en comunicació científica, d'acord amb els estatuts de l'ACCC.

2. COMITÈS, ORGANITZACIONS, SUBVENCIONS I ENTITATS COL LABORADORES.

2.1 Comitès i organitzacions.

L'ACCC és membre de les següents entitats internacionals:

- **Federació Mundial de Periodisme Científic (World Federation of Science Journalists, WFSJ).** L'ACCC n'és membre des de 2005. La WFSJ promou les relacions internacionals entre professionals del periodisme científic, desenvolupa projectes de formació per a països de regions deprimides, col·labora en la selecció de periodistes per participar com a observadors en campanyes de recerca internacional, i organitza cada tres anys un congrés de periodisme científic en la inscripció del qual els membres de les associacions integrades a la WFSJ gaudeixen d'un descompte especial (www.wfsj.org).
- **Unió Europea d'Associacions de Periodistes Científics (European Union of Science Journalists Associations, EUSJA):** Des de 2007, l'ACCC és membre d'aquesta institució integrada per 27 associacions de 25 estats europeus i que té la seu Estrasburg. Una reforma dels estatuts de l'EUSJA, que només admetia una associació per estat, va fer possible la incorporació de l'ACCC (www.eusja.org). Els principals objectius de l'EUSJA són promoure la relació entre els professionals del periodisme científic i tecnològic i eliminar les barreres entre la comunitat científica internacional i la societat.

L'ACCC participa en els següents comitès i organitzacions:

- **Comitè social del Consell Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica (CIRIT).** Òrgan col·legiat de coordinació i de planificació de les competències de la Generalitat de Catalunya en matèria de política científica i d'innovació tecnològica a Catalunya. Representant de l'ACCC: Mercè Piqueras.
- **Comitè organitzador de la Setmana de la Ciència a Catalunya** que coordina la Fundació Catalana per la Recerca i la Innovació (FCRI). Una setmana durant la qual s'organitzen més de 450 activitats arreu de Catalunya. Representant de l'ACCC: Mercè Piqueras. (www.setmanaciencia.org)
- Entitat promotora i representació en el Comitè Local de l'**European Science Open Forum 2008** (Barcelona, 18-22 juliol 2008).
- **Plataforma Ciència i Societat.** Representant de l'ACCC: Claudi Mans.
- **Consell Català de Comunicació Científica (C4).** Entre els seus membres n'hi ha que són membres de la Junta directiva de l'ACCC. Cristina Ribas, vicepresidenta de l'ACCC és membre de la Comissió Permanent del C4 (www.cquatrecat.cat).

- Comité científic del 18è Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana. Representant de l'ACCC: Mercè Piqueras.
- UNESCOCAT: L'ACCC n'és membre a través del GIA.

2.2 Entitats Col·laboradores.

Els estatuts de l'ACCC preveuen la figura de l'Entitat col·laboradora, institucions i empreses que col·laboren en el manteniment de l'Associació donant-li suport corporatiu i econòmic, mitjançant aportacions anuals que fixa la Junta directiva.

Entitats col·laboradores durant el 2008:

 Esteve Laboratoris Dr. Esteve S.A	 Feique (Federación Española de Industrias Químicas)	 ACITRE	 Novartis Farmacéutica
 USP Institut Universitari Dexeus	 Gas Natural	 Ciment Català (Agrupació de Fabricants de Ciment de Catalunya)	 Aigües de Barcelona. Grup AGBAR.
 DIUE	 LEITAT	 Fundació Catalana per la Recerca i la Innovació	

Les entitats col·laboradores gaudeixen dels beneficis següents:

- Fer constar la seva qualitat d'Entitat Col·laboradora de l'ACCC en les seves comunicacions, i rebre tota la informació ordinària i convocatòries corrents que la Junta Directiva dirigeix als associats.
- Assistir a l'Assemblea General Ordinària de l'ACCC, amb veu, però sense vot.
- Tenir accés preferencial, respecte d'altres entitats no col·laboradores, a l'hora de proposar, organitzar i patrocinar actes de l'ACCC.

- Tenir presència en totes les publicacions de l'ACCC: constar públicament com a Entitat Col·laboradora al butlletí digital de l'ACCC i a la publicació *Papers de l'ACCC* que es distribueix a biblioteques i universitats de Catalunya i l'Estat i a més de 400 particulars vinculats amb el món de la comunicació científica.
- Constar públicament com a Entitat Col·laboradora de l'ACCC a la pàgina de crèdits del Web de la Ciència de l'Associació.
- Constar en els anuncis de les activitats organitzades conjuntament.
- Publicar els avisos de les seves activitats i notes de premsa a la llista de distribució de l'ACCC, amb uns 540 inscrits el gener de 2009, professionals de la comunicació i la difusió científica, de salut, medi ambient i altres camps de la ciència en societat.
- Poder fer constar la seva qualitat d'Entitat Col·laboradora de l'ACCC en les seves comunicacions empresarials.
- Rebre assessorament tècnic per a tasques de comunicació científica.
- Rebre assessorament per contactar altres membres del món de la comunicació científica en medi ambient, salut, ciència i tecnologia.

2.3. Subvencions, ajuts i participació d'altres entitats associades a projectes.

Durant el 2008 l'ACCC ha presentat diversos projectes a convocatòries de subvencions i ajuts.

Subvencions sol·licitades:

- Al Departament d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya (Papers, renovació web, digitalització del vocabulari ambiental) **Concedida.**
- A la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació, a través del C4, per a la lectura dramatitzada de l'obra de teatre *Oxigen* com a activitat de divulgació ciutadana de l'ESOF2008. **Concedida.**
- A la FECYT, per a la creació del departament de comunicació i divulgació de l'Associació Catalana de Comunicació Científica. Denegada.
- A la FECYT, per a la lectura dramatitzada d'*Oxigen*, en el marc de l'ESOF 2008 (Barcelona, juliol del 2008). Denegada.
- A la Secretaria d'Afers Exteriors de la Generalitat de Catalunya, per a cobrir les despeses d'internacionalització de l'ACCC (relacions EUSJA i WFSJ). **Concedida.**

Les institucions que han donat suport o col·laborat amb l'ACCC en projectes concrets han estat:

 Generalitat de Catalunya
 Departament d'Innovació,
 Universitats i Empresa
**Comissionat per a Universitats
 i Recerca**
 Departament d'Innovació,
 Universitats i Empresa

 FEICYT, Fundación Española
 para la Ciencia y la
 Tecnología

 Fundació Catalana per a la
 Recerca i la Innovació.

 Fundació Territori i Paisatge de la Fundació
 Caixa Catalunya

 Generalitat de Catalunya
 Departament de la Vicepresidència
**Direcció General
 de Projecció Internacional
 d'Organitzacions Catalanes**
 Direcció General de Projecció Internacional
 d'Organitzacions Catalanes.

3. PUBLICACIONS

3.1. Publicacions pròpies

Notícies de l'ACCC

Al llarg de l'any 2008 l'ACCC ha produït 6 números d'un butlletí electrònic amb notícies de les seves activitats. A la darrera reunió del 2008 de la junta es va acordar que el butlletí passés a ser quinzenal en la mesura de les possibilitats.

Se'n poden consultar alguns números a l'enllaç:
<http://www.accc.cat/index/pg.40.517.html>

Papers de Comunicació Científica

Fins al 2008, la principal publicació de l'ACCC ha estat la revista ***Papers de comunicació Científica de l'ACCC***. El primer número es va publicar el juliol-agost del 1996 i fins el 2008 se n'han fet 44 números. El 2008 es va publicar un número especial sobre la presència i el tractament del canvi climàtic en els mitjans de comunicació. L'edició electrònica està disponible en format pdf al web de l'ACCC:

<http://www.acccnet.net/index/pg.40.466.html>

Monografies

Des de l'any 2003 l'ACCC ha publicat algunes monografies basades en conferències organitzades amb el suport de Novartis, que va patrocina també les monografies. Estan publicades en català i en castellà i es van distribuir entre els associats i en actes públics. En el web de l'ACCC se'n pot trobar la versió en pdf.

Fins el 2008 s'han publicat les següents monografies:

- *Investigació en cèl·lules mare: mites i realitats*, de Bernat Soria, de l'Institut de Bioenginyeria de la Universitat Miguel Hernández d'Elx.

- *La Marea negra del Prestige*, de Michele Girin, del Centre de Documentation de Recherche et d'Expérimentation sur les Pollutions Accidenteles des Eaux (CEDRE).

- *La lluita contra la malària*, de Pedro Alonso, del Centre de Salut Internacional de l'Hospital Clínic-Universitat de Barcelona.

- *El regal de les cèl·lules mare*, a partir de la conferència d'Anna Veiga d'inici d'any 2006 (2007).

Aquests llibrets pretenen ser una eina de difusió del coneixement tant per a divulgadors i periodistes científics com per a lectors corrents, i es tracta de dictats espontanis d'investigadors de prestigi que desglossen de forma senzilla, ordenada i objectiva una disciplina concreta de la recerca.

3.2. Publicacions en col·laboració amb altres institucions

- 🌐 Publicació de l'article guanyador del IV Premi Joan Oró a la revista *Ictineus*.
- 🌐 Projecte en desenvolupament de la publicació d'*Oxigen* amb col·laboració de l'Institut d'Estudis Catalans

3.3. Publicació del material de difusió

Punt de llibre de l'ACCC: L'ACCC va preparar i disposa de punts de llibre com a material compacte informatiu amb utilitat.

Tríptics de l'ACCC: l'ACCC també disposa d'un tríptic com a material de difusió explicant què representa l'ACCC i que conté la butlleta d'inscripció de socis. Es renova actualment per incorporar-hi els logotips de les noves entitats col·laboradores.

L'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC) es constitueix el 1990 com a entitat professional que agrupa comunicadors científics, periodistes especialitzats, científics, divulgadors i editors de l'àmbit català amb interès per comunicar la informació científica en els mitjans escrits i audiovisuals.

El principal objectiu de l'ACCC és promoure, difondre, ampliar i millorar la comunicació científica en les terres de parla catalana. Vol també incidir en els aspectes socials i polítics de la informació científica, tot vetllant perquè contribueixi al progrés social.

Un altre objectiu prioritari de l'ACCC és facilitar la formació permanent dels seus associats i incentivar el debat i l'autocrítica entre els comunicadors de la ciència, la tecnologia i la innovació.

L'ACCC és membre de la World Federation of Science Journalists' Associations (WFSJA) i la European Union of Science Journalists' Associations (EUSJA).

A partir d'aquests principis l'ACCC treballa per:

- Dinamitzar la presència de la ciència en els diferents mitjans de comunicació.
- Facilitar la lliure circulació i la divulgació de les idees i el coneixement científic.
- Vetllar per la independència i objectivitat dels continguts informatius que es generin al voltant de la ciència, la tecnologia i la innovació.
- Promoure la normalització de la ciència i la divulgació científica com a continguts bàsics en l'àmbit de la cultura catalana.

Amb aquests plantejaments, l'ACCC porta a terme activitats com ara:

- Edició de la revista *Papers* de l'ACCC.
- Organització del Premi Joan Cró a la divulgació de la recerca científica per incentivar la divulgació feta pels joves.
- Constitució i manteniment de grups especialitzats com el Grup d'Informació Ambiental (GIA) i el Science Communication Group (SciCom).
- Organització de jornades periòdiques com la de comunicació ambiental i ocasionals com les dedicades al tractament dels residus municipals i les d'informació sobre temes sanitaris.
- Participació en activitats ciutadanes com ara la Setmana de la Ciència o La ciència a la cuina.
- Organització de cursos i activitats docents conjuntament amb universitats i altres institucions.
- Creació de directoris, com l'ambiental i el científic i de salut.

Trobaran més informació de l'ACCC a www.accc.cat i subscrivint-vos a la llista de distribució: grups.yahoo.com/group/acccnet.

Per col·laborar en el desenvolupament de les activitats i per dinamitzar l'ACCC podeu associar-vos-hi, enviant el formulari per correu o a través del web.

Formulari 1 (Individual):

Associació Catalana de Comunicació Científica
Plaça de Catalunya, 10, 1r. 08007 Barcelona
Tel. 93 412 11 11 / Fax 93 317 63 38 / secretaria.fcciccc@accs.cat

Entreu: ..... N.I.F.: .....
 Avinguda: .....
 Adreça al Banc/Català a pagar les quotes de contribució: .....
 Dretes: ..... D.C. (Número de compte de l'òbita al banc): .....
 Prement l'Associació Catalana de Comunicació Científica, Lic. 006 1947890.

Formulari 2 (Professional):

ASSOCIACIÓ CATALANA DE COMUNICACIÓ CIENTÍFICA (ACCC)
Plaça de Catalunya, 10, 1r. 08007 Barcelona
Tel. 93 412 11 11 / Fax 93 317 63 38 / secretaria.fcciccc@accs.cat

Entreu: ..... Cita de referència: .....
 N.I.F.: .....
 Avinguda / professional .....
 Adreça lliure, particular: .....
 Val·lor de la contribució de l'ACCC al febrer: .....
 Adreça electrònica: .....
 Vull fer me soci/a de l'ACCC (quote anual: 50€)
 Vull fer me soci/a estudiant de l'ACCC (quote anual: 15,00€)
 Lic. 006 1947890.

4. SERVEIS DIGITALS DE L'ACCC.

4.1 El web de la ciència i el medi ambient: www.accc.cat

A partir del 2002 la Junta compta amb una vocalia específica per al web.

Els principals serveis i informació que ofereix el web de l'ACCC són:

- Presentació de l'Associació Catalana de Comunicació Científica
- Versió digital de les publicacions de l'ACCC
- *Papers de comunicació Científica l'ACCC*
- Directori de Comunicació Científica i de Salut. Professionals i mitjans de comunicació a Catalunya
- Directori de Comunicació Ambiental. Periodistes i mitjans a Catalunya
- Memòries de l'ACCC
- Monografies
- Articles guanyadors de les diferents edicions del premi Joan Oró a la Divulgació de la Recerca Científica (tots els articles premiats i amb accésit des de la primera edició).
- Agenda de les reunions, conferències, trobades i altres activitats relacionades amb la ciència i la comunicació científica.
- Accés a la llista de distribució de l'ACCC
- Enllaços d'interès en comunicació i divulgació científica
- Enllaç al bloc del SciCom

L'ACCC ha demanat pressupostos per tal de dur a terme una actualització i millora del web durant el 2009.

Vista de la portada del web <http://www.accc.cat/>

4.2 Llista de distribució de l'ACCC

L'ACCC té una llista de distribució per correu electrònic a la qual estan subscriptos nombrosos associats, i altres científics i comunicadors de ciència. La inscripció és oberta a tothom que tingui interès per la comunicació de la ciència.

El nombre de membres de la llista a data de 19 de gener de 2009 era de 549, cosa que suposa un augment del 17% respecte el nombre de membres de l'any 2007. Així, el 13 de febrer del 2008 en tenia 440, exactament un any abans en tenia 440; a principis de 2006, 355; a finals de 2004, 290; i a finals del 2003, 230 aproximadament.

Durant el 2008 s'han comptabilitzat un total de 1875 missatges enviats, a una mitjana de 156 missatges al mes o 5 al dia. S'ha de destacar que els mesos amb més activitat de la llista foren gener i febrer. En canvi, agost fou el més amb menor activitat a la llista, per causa de les vacances estivals.

La funció principal de la llista és servir de mitjà de comunicació i de debat professional ràpid i eficaç, que permeti emetre comunicats de premsa i anuncis d'activitats de diverses institucions, alhora que actua com a fòrum de debat sobre temes diversos relacionats amb la ciència i la comunicació científica.

Algunes publicacions i programes habitualment envien a la llista per avançat el resum dels seus productes de comunicació científica. També hi arriben les notes de premsa de centres de recerca (públics i privats), universitats, societats científiques, acadèmies o parcs científics, i altres centres de divulgació com museus, associacions, etc.

Tota la informació per subscriure's a la llista es pot trobar a l'adreça:

<http://groups.yahoo.com/group/acccnet>

Missatges enviats des de la creació de la llista:

	Ene	Feb	Mar	Abr	Mayo	Jun	Jul	Ago	Sep	Oct	Nov	Dic
2009	65											
2008	251	222	98	212	163	162	152	26	162	146	162	119
2007	136	237	196	135	183	153	157	58	110	284	250	193
2006	124	132	211	103	123	156	128	58	99	143	139	104
2005	73	114	113	143	138	136	78	21	91	152	207	104
2004	114	119	156	114	187	103	131	5	103	83	145	104
2003	160	102	77	64	99	76	55	12	87	110	133	94
2002	40	80	52	75	75	79	78	5	32	115	88	90
2001		35	50	47	62	52	27	13	36	54	82	46

A més, s'ha de destacar que, essent l'ACCC membre de l'EUSJA, els membres de l'ACCC poden subscriure's a la seva llista de distribució exclusiva per als socis de les entitats membres d'EUSJA.

4.3. Directoris de comunicació ambiental, científica i salut.

4.3.1. Directori de Comunicació Ambiental. Periodistes i mitjans a Catalunya

Aquest directori, publicat en suport paper i electrònic, és una iniciativa del Grup d'Informació Ambiental (GIA) de l'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC), que es va produir gràcies al suport del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya. La realització de la base de dades, la seva digitalització i la revisió van ser possibles gràcies al suport de la Fundació Territori i Paisatge de la Caixa de Catalunya.

Aquesta eina ha permès un nivell d'interacció molt més alt entre els professionals, generant un dinamisme que permet tenir actualitzades les dades de les persones representades al directori. La base de dades disposa de més de 200 entrades de professionals i més de 170 entrades d'entitats i mitjans.

http://www.accc.cat/index/wp/directori_ca.phtml

4.3.2. Directori de comunicació científica i de salut. Professionals i mitjans de comunicació a Catalunya.

Aquest directori de periodistes especialitzats en ciència i salut en l'àmbit de Catalunya està promogut i gestionat per l'ACCC, i va comptar, per la seva realització, amb el patrocini de Novartis. Està disponible en format electrònic en el web de l'ACCC.

http://www.accc.cat/index/wp/directori_ccs.phtml

5. ACTIVITATS 2008

L'ACCC organitza i participa en l'organització d'actes per al públic en general i de trobades específiques per tal d'acostar i relacionar els professionals de diferents sectors entorn de la comunicació científica. Algunes de les activitats habituals que es duen a terme durant l'any són:

Activitats Generals.

- **XV Assamblea Ordinària de l'ACCC** (13 de febrer).
- **Acte d'inici d'any 2008.** Amb la col·laboració del Centre Internacional de Premsa (CIPB). La conferència fou a càrrec de Damià Barceló i tractà sobre "Fàrmacs i drogues als rius de Catalunya", la qual va atreure a diversos mitjans de premsa, televisió i ràdio.

- **IV Premi Joan Oró a la Divulgació de la Recerca Científica.** El premi i tres accèssits es van lliurar el 20 de febrer, coincidint amb l'Acte d'Inici d'any 2008. L'acte comptà amb la presència d'un representant del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa (DIUE), institució que subvenciona el premi. L'article guanyador del primer premi, dotat amb 1000€, va ser *Carta d'un caçador de metalls*, de Jordi Doménech. Els guanyadors dels tres accèssits dotats amb 350€ cadascun foren *Les partícules elementals informen*, de Lluís Massanes, *Especuladors especulats*, de Juan Luis Nicolau, i *El misteri dels cranis decorats*, de Neus Martínez. A l'edició del 2008 s'hi van presentar 16 treballs (7 dones i 9 homes) de diverses universitats i centres de recerca de Catalunya, València i França. El jurat va estar format per Neus Sallés (en representació del DIUE), Mercè Piqueras (divulgadora científica i presidenta de l'ACCC), Rosa Martínez (redactora científica del Gabinet de Premsa de la Unitat de Comunicació a la UB i vocal de l'ACCC), Claudi Mans (catedràtic d'Enginyeria Química de la UB, divulgador i vocal de l'ACCC) i Jaume Estruch (editor científic i assessor de l'ACCC).
- **I premi a la divulgació de la recerca científica en el batxillerat:** L'ACCC, amb el suport del Col·legi de Oficials de Doctors i Llicenciats de Catalunya, RAIG i Editorial Rubes, convocà el I Premi a la divulgació de la recerca científica en el batxillerat, amb l'objectiu d'incentivar en el jovent investigador preuniversitari la capacitat per comunicar el contingut i el valor de la seva recerca científica i facilitar la publicació del seu treball de divulgació en els mitjans de comunicació de llengua catalana. El premi va quedar desert i es van concedir tres accèssits.
- **Turisme Científic a Dinòpolis (24-26 de maig).** L'ACCC va organitzar una sortida que inclogué una visita científica al parc de Dinòpolis, a Terol, i al museu paleontològic de Legenpark i els indrets on s'han localitzat petjades de dinosaures, a Galve (Terol).
- **Emissió del segell de Joan Oró (juny):** El 2 de juny de 2008 es va presentar a la Universitat de Lleida el segell dedicat a Joan Oró, emès per la Real Casa de la Moneda, Fàbrica Nacional de Moneda y Timbre. El 2006, l'ACCC, seguint el suggeriment del Sr. Miquel Fortea, i amb l'adhesió de nombroses entitats i institucions, va sol·licitar el segell a Correus. El 2007 se'n va aprovar l'emissió per al 2008.
- **Participació a l'ESOF (21 de juliol).** Mercè Piqueras, presidenta de l'ACCC, va moderar la taula rodona *Nous models de divulgació científica mitjançant Internet*, dins del congrés de l'ESOF, realitzat a Barcelona. La jornada va tractar sobre les possibilitats que ofereixen les tecnologies de la informació i de la comunicació (TIC) a l'hora de transmetre la ciència, fer-ne partícip la gent i fins i tot promoure la interactivitat.
- Col·laboració en l'organització d'una reunió festiva per als periodistes acreditats a l'**ESOF 2008** organitzada per la FCRI (M. Piqueras i C. Ribas).

- **Lectura dramatitzada d'*Oxigen*.** El 21 de juliol, a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans, es va dur a terme, com a activitat gratuïta de divulgació en el marc de l'ESOF 2008, una lectura dramatitzada de l'obra *Oxigen*, de Carl Djerassi i Roald Hoffmann. L'acte fou organitzat per l'ACCC amb el suport del Consell Català de Comunicació Científica (C4) i la col·laboració de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (SCHCT) i la Secretaria Tècnica de l'Institut d'Estudis Catalans. Hi va assistir Roald Hoffmann, coautor de l'obra i premi Nobel de Química de 1981, que va saludar el públic.
- **Publicació d'*Oxigen*:** A través de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (SCHC) i de la Societat Catalana de Química (SCQ) van obtenir una subvenció de l'Institut d'Estudis Catalans per publicar l'obra de teatre *Oxigen* amb la col·laboració de l'ACCC, que hi ha aportat la traducció al català. Es va arribar a un acord amb l'editor que té els drets de la versió original anglesa, que ha permès publicar-ne 1350 exemplars bilingües (català-anglès) exempts de pagament de drets de tirada. El llibre, que està en procés de publicació, es distribuirà als socis de les tres entitats que en són editores (ACCC, SCHCT i SCQ).
- **Participació en el XI Seminari de Periodisme i Medi Ambient** a Còrdova. Com és habitual, a través del Grup d'Informació Ambiental de l'ACCC, l'organització va oferir borses de viatge a periodistes i comunicadors científics socis de l'ACCC per assistir-hi.
- **Assistència al lliurament del *Millenium Prize of Technology***, a Helsinki i visites a diversos centres de recerca de Finlàndia: Gràcies a unes borses de viatge ofertes per un servei de mitjans de comunicació independent, M. Piqueras i J. Mazón hi van assistir. Les activitats tingueren lloc a Helsinki i rodalies del 8 al 12 de juny.
- **Setmana de la Ciència 2008.** L'ACCC és membre de la Comissió organitzadora de la Setmana de la Ciència, que coordina la Fundació Catalana per a la Recerca. A més, és coorganitzadora de l'activitat *La ciència al mercat*, sobre les bases científiques de la cuina (20 de novembre, al Mercat de Les Corts de Barcelona), que el 2008 arribà a la cinquena edició. El 2008 col·laborà també en l'organització d'un jornada per a estudiants d'ensenyament secundari, *Darwin a l'escola*, emmarcada dins de l'any Darwin (24 de novembre, a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans).
- **Participació a l'Assamblea de l'EUSJA** (Berlín, 15 de març): Mercè Piqueras, hi assistí en qualitat de presidenta de l'ACCC.
- **Assistència al lliurament dels Premis Europeus de Comunicació Científica 2007** (Brussel·les, 12 de març): la presidenta de l'ACCC, M. Piqueras, hi assistí com a membre del Comitè avaluador dels premis.
- **Creació del carnet de soci:** Des de 2008, els socis i sòcies de l'ACCC tenen un carnet que els permet identificar-se com a membres de la nostra entitat. En l'ESOF 2008 va servir per eximir del pagament de la inscripció al Congrés.

- **Col·laboració en l'acte de presentació del llibre *Bioquímica***, de la col·lecció *Scriptorium* (17 de gener) de llibres de text universitari publicats en català. La presentació la dugué a terme Xavier Duran, químic, divulgador científic i membre del Grup d'Informació Ambiental de l'ACCC.
- **Acte presentació del llibre *Convivint amb transgènics*** (11 de novembre): L'ACCC i el Centre Internacional de Premsa de Barcelona (CIPB), amb la col·laboració de la Fundació Antama i Omnis Cellula van organitzar l'acte de presentació del llibre *Convivint amb transgènics*, de David Bueno. L'autor és professor del Departament de Genètica de la Universitat de Barcelona. A l'acte hi van intervenir Cristina Ribas, vicepresidenta de l'ACCC, Héctor Ruiz, director d'Omnis Cellula, David Bueno, autor del llibre, i Pere Puigdomènech, investigador del Centre Superior d'Investigacions Científiques (CSIC).

Activitats del Grup d'Informació Ambiental

- **Dinar amb la ministra de Medi Ambient** (26 de març): El Grup d'Informació Ambiental (GIA), va organitzar un dinar-reunió amb l'aleshores ministra de Medi Ambient, Cristina Narbona. A l'acte hi van assistir Xavier Duran (TV3), Antonio Cerrillo (*La Vanguardia*), Joaquim Elcacho (*Avui*), José Luis Gallego (treballa per a diversos mitjans), Emma Ansola (*El Punt*), Xavier Barrena (*El Periódico*), David Collantes (COM Ràdio), Àlex Milian (*El Temps*) i Mercè Piqueras (presidenta de l'ACCC).
- **Projecte del vocabulari ambiental.** El GIA ha dut a terme un vocabulari ambiental per a periodistes per tal de potenciar bones pràctiques de periodisme ambiental. Aquest projecte ha estat subvencionat per la Fundació Territori i Paisatge i es publicarà en línia. Està en curs de realització.

Activitats del Grup SciCom

- **Visita guiada al Jardí de les Percepcions del Parc de Vallparadís** de Terrassa. Moira Costa guià la visita explicant el procés de disseny, l'elaboració i el manteniment de les activitats i els materials del Parc.
- Assistència a l'obra de teatre ***La tortuga de Darwin***.
- Col·laboració en la **Jornada de Santa Llúcia**, sobre "Gaps en la comunicació científica. El cas de la biotecnologia", organitzada per la Societat Catalana de Biologia, filial de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), la Fundació Ciència i Societat i Biocat (Bioregió de Catalunya).
- **Festival della Scienza:** membres del SciCom van assistir al Festival de la Ciència a Gènova (del 23 d'octubre al 4 de novembre).

- **Assassinat al Museu** (Museu de Ciències Naturals de Barcelona): membres del SciCom van poder gaudir d'una visita guiada a l'exposició abans mencionada on es van tractar temes de creació d'exposicions, problemàtica a l'hora de la seva contractació i adaptació a espais diferents, així com la política de difusió al públic.

INFORMACIÓ I CONTACTE

ASSOCIACIÓ CATALANA DE COMUNICACIÓ CIENTÍFICA (ACCC)

Carrer Rambla de Catalunya 10, 1r.

08007 - Barcelona

Tel. 93 412 11 11

www.accc.cat

secretaria-tecnica@accc.cat

presidencia@accc.cat